

GEORGE  
ORWELL

Fără un sfant  
prin Paris  
și prin Londra

Traducere din limba engleză  
de Vali Florescu

POLIROM  
2019

George Orwell, *Down and Out in Paris and London*

Copyright © The Estate of late Sonia Brownell Orwell,  
1986

All rights reserved

© 2017, 2019 by Editura POLIROM, pentru traducerea  
în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvîrșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezentă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: Bundesarchiv, Bild 194-0208-02/Hans Lachmann

[www.polirom.ro](http://www.polirom.ro)

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4 ; P.O. BOX 266, 700506  
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,  
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

ORWELL, GEORGE

*Fără un sfanț prin Paris și prin Londra / George Orwell; trad. din lb. engleză de Vali Florescu. – Iași: Polirom, 2019*

ISBN print: 978-973-46-7948-5

ISBN ePub: 978-973-46-6594-5

ISBN PDF: 978-973-46-6595-2

I. Florescu, Vali (trad.)

821.111

Printed in ROMANIA

## XVII

Cu treizeci de franci pe săptămînă de cheltuit pe băuturi, puteam lua parte la viața socială a cartierului. Aveam seri pline de veselie sîmbăta în micul bistrou de la parterul Hotelului des Trois Moineaux.

În odaia pardosită cu cărămizi, de cinci metri pătrați, se înghesuiau douăzeci de persoane, iar aerul era greu respirabil din pricina fumului. Zgomotul era asurzitor, pentru că fiecare ori vorbea cît putea de tare, ori cînta. Uneori, răsună doar o larmă de voci amestecate; alteori, toată lumea începea să cînte brusc aceeași melodie – „Marseilleza“ sau „Internaționala“, sau „Madelon“, sau „Les Fraises et les Framboises“. Azaya, o țărancă masivă și stîngace care lucra paisprezece ore pe zi într-o fabrică de sticlă, cînta un cîntec despre „*Elle a perdu ses pantalons, tout en dansant le charleston*“<sup>1</sup>. Prietena ei, Marinette, o corsicană subțirică și oacheșă ce se încăpățîna să-și păstreze virtutea, își lovea genunchii unul de altul și dansa un *danse du ventre*<sup>2</sup>. Bătrînii soți Rougier veneau și plecau, cersind băuturi și încercînd să spună o poveste lungă și emoționantă

---

1. „Ea și-a pierdut pantalonășii cît a dansat charleston“ (fr.) (n. red.).

2. Dans din buric (fr.) (n. red.).

despre cineva care îi înșelase odată cu o ramă de pat. R., cadaveric și tacut, stătea liniștit în colțul lui, trăgind la măsea. Charlie, beat, dansa, ba se plimba împleticindu-se încotroc și-ncolo cu un pahar de absint contrafăcut bălbănuindu-i-se în mină durdulie, ciupind femeile de săni și declamînd poezii. Lumea juca darts și dădea cu banul pentru băuturi. Manuel, un spaniol, tîra fetele la bar și scutura cutia cu zaruri lipind-o de pînțecele lor, ca să-i poarte noroc. Madam F. stătea în picioare la bar, turnînd la repezeală *chopines*<sup>1</sup> de vin prin pîlnia de cositor, cu o cîrpă udă la îndemînă, fiindcă fiecare bărbat din încăpere încerca să se dea la ea. Doi copii, bastarzi ai lui Louis cel solid, zidarul, stăteau într-un colț, împărțind un pahar de sirop. Toți erau foarte fericiți, peste măsură de convinși că lumea e un loc plăcut, iar noi toți, niște oameni demni de luat în seamă.

Preț de un ceas, larma nu înceta deloc. Apoi, pe la miezul nopții, o voce striga strident „*Citoyens!*”<sup>2</sup> și se auzea zgromotul unui scaun care cade. Un muncitor blond, roșu la față, se ridicase în picioare și izbea cu sticla de masă. Toată lumea se oprea din cîntat; vesteau făcea ocolul încăperii: „*Sssht! Începe Fureux!*”. Fureux era o ființă ciudată, un pietrar din Limousin care muncea din greu toată săptămînă, iar simbăta se îmbăta pînă nu mai știa de el. Își pierduse memoria și nu-și mai amintea nimic de dinainte de război, și s-ar fi distrus complet cu băutura dacă madam F. n-ar fi avut grija de el. Sîmbătă seara, pe la ora cinci, ea spunea cuiva: „Prinde-l pe Fureux înainte să-și cheltuiască tot

---

1. Carafe (fr.) (n. red.).

2. Cetăteni (fr.) (n. red.).

salarial“, și, după ce acesta era prins, ea îi lăua banii, lăsîndu-i doar pentru o ultimă băută zdra-vănă. Într-o săptămînă, a reușit să scape și, împisticindu-se beat mort în Place Monge, a fost călcat de o mașină și rănit grav.

Partea ciudată cu Fureux era că, deși atunci cînd era treaz se declara communist, cînd se îmbăta devinea patriot violent. Începea seara animat de principii comuniste solide, însă după patru sau cinci litri de alcool devinea un șovi-nist agresiv, care denunța spioni, îi provoca pe toți străinii la bătaie și, dacă nu era împiedicat, azvîrlea cu sticle. Acesta era momentul în care își ținea discursul – căci în fiecare sîmbătă seară ținea un discurs patriotic. Discursul era întot-deauna același, cuvînt cu cuvînt. El suna așa:

„Cetăteni ai Republicii, e vreun francez aici? Dacă e vreun francez aici, mă ridic în picioare ca să-i amintesc – ca să-i amintesc de fapt des-pre glorioasele zile ale războiului. Cînd privești în urmă la vremea aceea a tovărășiei și a erois-mului, privești în urmă de fapt la acea vreme a tovărășiei și a eroismului. Cînd îți aduci aminte de eroii care au murit, îți aduci aminte de fapt de eroii care au murit. Cetăteni ai Republicii, am fost rănit la Verdun...“.

Aici se dezbrăca parțial și le arăta rana cu care se alesese la Verdun. Urmau strigăte și aplauze. Ni se părea că nu există nimic pe lume mai amuzant decît acest discurs al lui Fureux. Era un spectacol bine-cunoscut în cartier; oame-nii veneau aici de la alte bistouri special ca să-l vadă cînd o lua razna.

Lumea începea să-si dea coate și să șuso-tească, pentru a-l stîrni. Făcîndu-le semn cu ochiul celorlalți, cineva cerea să fie liniște și-l ruga să cînte „Marseilleza“. O cînta frumos, cu

o voce plăcută de bas și vibrații patriotice ce-i reverberau din adîncul pieptului, cînd ajungea la „*Aux armes, citoyens! Formez vos bataillons!*“<sup>1</sup>, pe obraji începeau să-i curgă lacrimi adevărate; era prea beat ca să vadă că toată lumea rîde de el. Apoi, înainte să termine de cîntat, doi zdrăhonii de muncitori îl prindeau fiecare de cîte-un braț și-l puneau la pămînt, în timp ce Azaya, de undeva din apropiere, unde el să n-o ajungă, striga „*Vive l'Allemagne!*“<sup>2</sup>. Fureux se învinețea la auzul unei asemenea infamii. Toți cei din bistrou începeau să strige la unison „*Vive l'Allemagne! À bas la France!*“, în timp ce Fureux se zbătea să le sară la gît. Însă, brusc, le strica toată distracția. Chipul îi devinea livid și trist, mîinile și picioarele i se înmuiau și, înainte ca cineva să apuce să-l oprească, începea să vomite pe masă. Apoi madam F. îl ridica de parcă ar fi fost un sac și-l ducea în pat. Dimineața reapărea tăcut și civilizat, și cumpăra ziarul *L'Humanité*.

Masa era ștearsă cu cîrpa, madam F. aducea și mai multe sticle de un litru și franzele, și ne apucam de băut serios. Si urmau și mai multe cîntece. Un cîntăreț ambulant venea cu banjoul său și cînta pentru cîțiva bănuți. Un arab și o fată de la bistroul din josul străzii începeau să danseze, iar bărbatul mînuia un falus de lemn pictat, de mărimea unui făcălet. Acum, zarva mai contenea, cînd și cînd. Oamenii începuseră să discute despre problemele lor în dragoste, despre război, despre pescuitul de sturioni în Sena și despre cea mai bună metodă de *faire la*

---

1. La arme, cetățeni! Adunați-vă în batalioane (fr.) (n. red.).

2. Trăiască Germania! Jos cu Franța! (fr.) (n. red.)

*revolution*<sup>1</sup> și să spună povești. Charlie, din nou treaz, se băga în vorbă și trăncănea cinci minute despre sufletul lui. Ușile și ferestrele erau deschise pentru a răcori încăperea. Strada începea să se golească, și în depărtare se auzea trenul cu lapte, huruind solitar pe bulevardul St Michel. Aerul rece ne izbea frunțile, și vinul african de proastă calitate încă avea gust bun: eram fericiți, dar căzuți pe gînduri, acum că strigătele și veselia se sfîrșiseră.

Pe la ora unu nu mai eram deloc fericiți. Simteam că bucuria serii se stinge, și ceream grăbiți mai multă băutură, însă la ora asta madam F. o îndoia cu apă, și gustul nu mai era același. Bărbații începeau să se certe. Fetele erau pupate cu forță și li se băgau mîinile în sîn, aşa că o ștergeau, ca să nu pătească și altceva mai rău. Louis cel solid, zidarul, era beat, și se tîra pe podea lătrînd și dîndu-se drept cîine. Ceilalți se saturau de el și-i trăgeau cîte un șut cînd trecea pe lîngă ei. Oamenii se apucau unii pe alții de braț și turuiau confesiuni dezliniate, înfuriindu-se cînd nu erau ascultați. Multimea se rărea. Manuel și celălalt bărbat, amîndoi jucători, se mutau vizavi, în bistroul arăbesc, unde jucau cărți pînă în zori. Charlie împrumuta subit treizeci de franci de la madam F. și dispărea, probabil la un bordel. Bărbații începeau să-și golească paharele, strigau scurt „*sieurs, dames!*” și plecau la culcare.

Pe la unu jumate, ultima picătură de plăcere dispăruse deja, lăsînd în urma ei doar dureri de cap. Aveam revelația faptului că nu sîntem niște locuitori minunați ai unei lumi minunate, ci o mînă de muncitori prost plătiți, care au tras o

---

1. A pune la cale revoluția (fr.) (n. red.).

beție cruntă și sordidă. Continuam să ne înghițim vinul, însă doar din inertie, și, deodată, licoarea ne făcea greață. Îți simțeai capul umflat ca un balon, pămîntul se clătina cu tine, limba și buzele îți erau pătate, vineții. În cele din urmă, nu mai avea nici un rost să te abții. Mai mulți bărbați ieșeau în curtea din spatele bistroului și vărsau. Ne tîram în pat, unde ne trînteam pe jumătate îmbrăcați, și zăceam acolo zece ore.

Așa îmi petreceam majoritatea serilor de sămbătă. Una peste alta, cele două ceasuri în care totul era perfect și eram peste măsură de fericiți păreau să merite durerea de cap ce urma. Pentru mulți bărbați din cartier, neînsurați și fără nici un plan de viitor, băuta săptămînală era unicul lucru care făcea ca viața să merite trăită.